

Jacek Buszewicz

Tyszowce, woj. zamojskie. Stanowisko 25 B

Informator Archeologiczny : badania 20, 36-37

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SOHLISOR, gm. Włodawa
woj. chełmskie
Stanowisko 1

Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego
we Włodawie
Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Chełmie

Badania prowadzili: mgr mgr Krzysztof Telepko /autor sprawozdania/ i Wojciech Ratajczyk. Finansowało Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego i BBIDZ. Trzeci sezon badań. Osadnictwo neolityczne i wczesnobrązowe.

Badaniami objęto południowo-zachodnią partię stanowiska. Penetracja ujawniła bezkrzemienicowy układ zabytków z niemal równomiernym, niezbyt gęstym ich rozproszeniem na całej powierzchni. W odróżnieniu od poprzednich sezonów - brak materiałów mezolitycznych. Założono 7 wykopów sondazowych o łącznej powierzchni 98 m². Wydobyto 493 zabytki krzemienne i około 500 fragmentów ceramiki. Materiał krzemienisty złożony głównie z odpadków poprodukcyjnych, przypuszczalnie neolityczny. Odkryto 31 obiektów, które należy interpretować jako pozostałości niewielkich jam gospodarczych.

Wśród wyróżnionych na podstawie ceramiki zespołów, kultura pucharów lejkowatych reprezentowana jest przez 122 fragmenty ceramiki /w tym 1 wylew datowany na fazę włocławską/. Z KPL wiązać należy także niewielkie obiekty nr 6, 8, 13, 14, 19.

Kultura ceramiki sznurowej reprezentowana jest przez 47 fragmentów naczyń /w tym 26 zdobionych odciskami sznura/. Z obiektu 11 wydobyto 29 fr. ceramiki KCSs, w tym 25 zdobionych odciskami sznura. Kultura ceramiki grzybkowo-dółkowej reprezentowana jest przez 6 fragmentów naczyń.

Pozostałe fragmenty ceramiki, ze względu na znaczny stopień rozdrobnienia, nie zostały chwilowo przyporządkowane jednostkom kulturowym.

Badania będą kontynuowane.

STROSZKI, gm. Nekla
woj. poznańskie
Stanowisko 1

patrz
okres wpływów rzymskich

SREM
woj. poznańskie
Stanowisko 8

Muzeum Archeologiczne
w Poznaniu

Badania prowadziła mgr Wanda Tetzlaß. Finansowało MA w Poznaniu. Czwarty sezon badań. Osada kultury pucharów lejkowatych.

Obszar cmentarza komunalnego, na którym znajduje się badana osada, powiększony został o były teren uprawny przylegający do niego od strony północnej. W nie zagospodarowanej partii cmentarza założono 7 wykopów /XII-XVIII/ o łącznej powierzchni 275 m². Wykonano również 6 sondazy. Uchwycono zasięg osady w kierunkach: zachodnim, północnym i północno-wschodnim. Odkryto dalszych 11 jam /nr 33-43/. Posiadały one charakter gospodarczy. Nie natrafiono na żadne obiekty mieszkalne.

Oprócz licznych ułamków naczyń znaleziono m. in. kilka przepłików glinianych, fragmenty glinianej szpuli, szydło kościane, fragmenty stekierek krzemienianych, fragmenty płytek szlifierskich, kamienie żarnowe i rozcieracze.

Osada datowana jest na fazę lubońską wschodniej kultury pucharów lejkowatych. Dokumentacja oraz materiał zabytkowy znajdują się w MA w Poznaniu. Badania zostały zakończone.

TARNÓW
Góra św. Marcina

patrz
późne średniowiecze

TYSZOWCE
woj. zamojskie
Stanowisko 25 B

Wojewódzki Ośrodek
Archeologiczno-Konserwatorski
w Zamościu

Badania prowadził mgr Jacek Buszewicz. Finansował WOA-K i Cukrownia Tyszowce. Drugi sezon badań. Osadnictwo kultury lubelsko-wolińskiej ceramiki malowanej, kultury pucharów lejkowatych, kultury trzcinieckiej, fazy łódzkiej /grupy konstantynowskiej?/ kultury trzcinieckiej, wczesnego średniowiecza /ok. XIII w. / i średniowiecza lub nowożytności.

Przebadano 315 m² stanowiska. Badania miały na celu uściślenie zasięgu osady oraz odkrycie obiektów należących do kultury Chłopice-Vesela. W wyniku badań, osada zajmowała obszar rzędu 5-7 ha. Nie stwierdzono obiektów kultury Chłopice-Vesela, a ilość zabytków tej kultury była znikoma.

Zarejestrowano 13 obiektów, na ogół z niewielką ilością znalezisk i w większości o trudnej do określenia przynależności kulturowej. Interesujące były resztki ogniska oznaczone jako obiekt 29; znaleziono w nim nie uszkodzony sierp z krzemienia wędzkiego oraz przęślik gliniany; oba zabytki pochodzą z wczesnego okresu epoki brązu. Innym ciekawym znaleziskiem było skupisko jedenastu przędlików glinianych typowych dla kultury pucharów lejkowatych; odkryto je w obrębie obiektu 33.

Z warstwy kulturowej udało się wydobyć szereg ciekawych znalezisk. W wykopie 19 odkryto naczynie esowate z dwoma uchami powyżej maksymalnej wydłębności brzuśca i owalnym zarysem wylotu i górnej partii naczynia. Najprawdopodobniej należy je łączyć z późnym etapem fazy łódzkiej kultury trzcinieckiej /chronologicznie odpowiadającym grupie konstantynowskiej/.

W wykopie 23 odsłonięto szpilę z brązu z głową zwinętą w kształcie rurki, w wykopie 21 znaleziono pucharek doniczkowy kultury lubelsko-wołyńskiej ceramiki malowanej, w wykopie 25 zdobiony garnek esowaty kultury trzcinieckiej. Oprócz tego wydobyto uszkodzoną siekierę kamenną, glinianą łyżkę kultury trzcinieckiej, fragment glinianego modelu topora, trzy niewielkie rdzenie krzemienne /w tym jeden walcowaty, o dookołnej odłupni, wtórnie użytkowany jako pośrodek lub reuszser/, ponadto szereg kamieni żarnowych, tłuki i rozcieracze kamienne i krzemienne oraz ceramikę kultury lubelsko-wołyńskiej ceramiki malowanej, KPL z wczesnego okresu epoki brązu, w tym kultury trzcinieckiej, fazy łódzkiej i wczesnego średniowiecza, a także znaleziska telame /w tym noże/ przypuszczalnie średniowieczne lub nowożytnie.

Materiały i dokumentacja znajduje się w WOA-K Zamość.

Badania będą kontynuowane.

WARSKOWO, gm. Stawno
woj. śląskie
Stanowisko 26

patrz
okres wpływów rzymskich

WIERZCHICA
woj. radomskie
Stanowisko "Zale"

Pracownie Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Warszawie

Badania prowadziła mgr Hanna Lech. Finansował WKZ w Radomiu. Szósty sezon badań. Kopalnia krzemienia "czekoladowego" ze schyłkowego paleolitu, neolitu, epoki brązu.

Kontynuowano prace związane z określeniem zasięgu pola górniczego kopalni w kierunku zachodnim, północno-zachodnim i wschodnim. Równocześnie prowadzono prace w środkowej części stanowiska. Założono 9 wykopów sondażowych o powierzchni 530 m², odnotowując w nich 11 kolejnych szybów bądź ich fragmentów.

W części zachodniej i wschodniej stanowiska poza licznym materiałem krzemieniem w warstwie humusu, nie wystąpiły żadne obiekty archeologiczne związane z działalnością kopalni. Na obszarach tych założono 6 wykopów sondażowych /I/86, III/86, V-VII/86, IX/86/ o powierzchni 325 m².

W kolejnym wykopie /VIII/86/ usytuowanym w północno-zachodniej części stanowiska przy betonowej drodze odkryto 2 szyby. Oznacza to, że w rejonie tym mamy do czynienia z kopalnią a obszar ten wymaga dalszych badań. Natomiast w środkowej części stanowiska założono 2 wykopy sondażowe H/86 i IV/86.

Wykop II/86 o powierzchni 55 m² sfinalizowany został pomiędzy betonową drogą "północną" a drogą "południową", na terenie nie zmierzonym przy ich budowie. Wystąpiły w nim 3 szyby. Na południe, w odległości 60 m od ww. sondazu założono wykop IV/86 o powierzchni 75 m². Odkryto w nim fragmenty kolejnych 8 szybów. W br. nie eksplorowano w całości żadnego z nowo odkrytych obiektów.

Badania określiły zasięg pola górniczego w kierunku zachodnim i wschodnim, dostarczając dalszych danych do odtworzenia jego kształtu.

Uzyskano materiał krzemienisty w ilości 7,951 egzemplarzy, wyróżniając 3,289 okazów przemysłowych. Przeprowadzono uzupełniające badania geofizyczne fragmentu pola górniczego. Badania prowadził mgr T. Herbich z Pracowni Stosowania Metod Geofizycznych IHKM PAN w Warszawie.

Materiał archeologiczny oraz dokumentacja z badań znajduje się w PAK PKZ O/Warszawa.

Badania będą kontynuowane.

WOJNOWO, gm. Kargowa
woj. zielonogórskie
Stanowisko 1

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Archeologii Wielkopolski
w Poznaniu
Department of Sociology and Anthropology
Iowa State University /USA/